

Giáo Dục Bệnh Nhân và Gia Đình

DỊCH VỤ GIẢM ĐAU

PCA

Bệnh Nhân Tự Kiểm Chế Con Đau

PCA là gì?

PCA là chữ viết tắt trong tiếng Anh của “patient-controlled analgesia”, có nghĩa là “bệnh nhân tự kiểm chế cơn đau”. Bằng cách bấm nút trên một thiết bị đặc biệt gọi là máy bơm PCA, một lượng thuốc giảm đau đã định sẽ truyền nhanh vào ống truyền đặt trong tĩnh mạch (IV) của con quý vị. Khi con quý vị cảm thấy khó chịu và cần thêm thuốc giảm đau, cháu có thể bấm nút PCA nữa. Làm như vậy bệnh nhân có thể “tự điều chỉnh” được lượng thuốc giảm đau theo nhu cầu của chính mình.

Dùng máy bơm như thế nào?

Khi bấm nút, con quý vị sẽ được truyền một liều thuốc giảm đau đã được người chăm sóc sức khỏe định trước tùy theo trọng lượng và bệnh sử của cháu. Toán chăm sóc có thể thay đổi liều thuốc cho thích hợp với tình trạng của con quý vị.

Con tôi sẽ được truyền loại thuốc giảm đau nào?

Thuốc truyền từ máy PCA là thuốc opiate (thuốc giảm đau). Đây có thể là thuốc tự nhiên hay tổng hợp. Thuốc thường dùng nhất là morphine, nhưng đôi khi chúng tôi cũng dùng các loại thuốc khác tùy theo tình trạng và bệnh sử của con quý vị.

Thuốc có tác dụng như thế nào?

Những loại thuốc opiate kết gắn vào các tế bào thụ thể trong hệ thần kinh, khiến cho tín hiệu đau không tới được não. Khi bắt đầu bị đau, con quý vị có thể bấm nút để được truyền một lượng nhỏ thuốc vào cơ thể. Máy bơm cũng có thể liên

tục truyền một lượng nhỏ thuốc giảm đau vào cơ thể của cháu. Một điều quan trọng là **chỉ** có con quý vị được bấm nút; bằng không thì có thể dẫn đến việc sử dụng thuốc nhiều hơn cần thiết. Để con quý vị tự bấm nút tùy theo nhu cầu cơ thể.

Con tôi sẽ dùng máy bơm PCA trong bao lâu?

Tùy vào tình trạng của cháu. Thường thì trẻ em dùng máy bơm PCA từ sau khi giải phẫu cho đến khi nào có thể dùng thuốc giảm đau bằng đường miệng. Tình trạng của cháu càng khá lên thì cháu sẽ càng được bớt đau, lúc đó quý vị có thể thấy là cháu cần bấm nút ít thường xuyên hơn. Liều thuốc giảm đau sẽ dần dần được giảm đi cho đến khi không cần dùng máy bơm nữa và/hoặc con quý vị đã có thể dùng thuốc giảm đau bằng đường miệng.

Có phản ứng phụ gì không?

Tất cả các loại thuốc đều có thể gây phản ứng phụ. Thuốc giảm đau có thể gây:

- Ngứa
- Buồn nôn và ói mửa
- Không đi tiểu được
- Buồn ngủ và thở chậm
- Ruột tiêu hóa chậm và chứng táo bón

Các y tá sẽ thường xuyên khám con quý vị để sớm phát hiện ra nếu bị phản ứng phụ nào. Họ cũng sẽ kiểm tra sự hô hấp và nhịp tim của con quý vị. Nếu có phản ứng phụ xảy ra thì con quý vị sẽ được cho thuốc trị.

(Tiếp tục ở mặt sau)

Tôi cần phải làm gì?

Báo cho y tá và bác sĩ biết nếu:

- Con quý vị bị đau
- Con quý vị bị ngứa ngáy hoặc buồn nôn
- Con quý vị quá buồn ngủ

Làm thế nào con tôi biết đúng lúc để bấm nút PCA?

Con quý vị sẽ được chỉ dẫn cách sử dụng máy bơm PCA. Điều quan trọng mà con quý vị cần hiểu là phải bấm nút PCA vào lúc mới bắt đầu cảm thấy khó chịu rồi sau đó đợi chừng vài phút để xem có bớt đau hay không. Nếu không bớt đau, cháu nên bấm nút PCA lần nữa. Còn nếu con quý vị không kìm giữ được cơn đau ở mức chấp nhận được, nhất là khi kết hợp việc dùng thuốc với các phương pháp giảm đau khác như thở sâu và đi bộ, thì hãy báo cho y tá biết. Y tá có thể cho một liều thuốc giảm đau thêm (được gọi là "breakthrough dose" hay "liều đột phá") nếu bác sĩ đã kê đơn, hoặc có thể tăng liều thuốc trong máy bơm.

Liệu con tôi có thể tự bơm thuốc quá liều không?

Máy bơm được điều chỉnh để giới hạn số lượng thuốc được phép truyền trong một tiếng đồng hồ cũng như tự động giữ một khoảng thời gian an toàn giữa các liều thuốc. Con quý vị không thể nào dùng thuốc quá liều mặc dù cháu thường xuyên bấm nút. Tuy nhiên một điều **rất quan trọng** là những người khác (kể cả chính quý vị!) không được bấm nút dùm con quý vị. Hãy để cháu tự quyết định.

Còn thắc mắc nào không?

Tất cả các nhân viên trong toán chăm sóc đều sẵn sàng giúp con quý vị được bớt đau. Trong thời gian sử dụng máy bơm PCA, một nhân viên của Phòng Dịch Vụ Giảm Đau hoặc bác sĩ phẫu thuật đa khoa sẽ tới thăm con quý vị hằng ngày để bảo đảm là lượng thuốc trong máy vừa đủ để giảm đau cho cháu. Nếu quý vị có thắc mắc gì, hoặc muốn nói chuyện với nhân viên của Phòng Dịch Vụ Giảm Đau, hãy hỏi y tá của con quý vị.

ĐỂ BIẾT THÊM THÔNG TIN

- Phòng Dịch Vụ Giảm Đau (206) 987-2704
- Nhà Cung Cấp Dịch Vụ Y Tế Cho Con Quý Vị

Bệnh Viện Nhi Đồng sẵn sàng cung cấp thông tin này bằng hình thức khác tùy theo yêu cầu. Hãy gọi Trung Tâm Trợ Giúp Gia Đình theo số (206) 987-2201.

Bản tin này đã được nhân viên phòng mạch tại Bệnh Viện Nhi Đồng kiểm tra lại. Tuy nhiên, con quý vị có thể có những nhu cầu riêng. Trước khi quý vị làm theo hoặc dựa vào thông tin này, hãy thảo luận với nhân viên chăm sóc sức khỏe của con mình.